

СЕКЦІЯ 5. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-349-4-24>

ПРАВДИВІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: РОЛЬ ТА МЕТОДИ ФАКТЧЕКІНГУ ТА ВИЯВЛЕННЯ ФЕЙКІВ

Джордж М. Е. В.

студент II курсу магістратури

*Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

Штучний інтелект (ШІ) – це сфера технології, яка нині переживає шалений розвиток, впливаючи на всі аспекти життя. Зокрема, ШІ виявляє великий вплив на створення та розповсюдження фейків, дезінформації та маніпуляції в мережі інтернет. Проте, одночасно, ШІ стає інструментом для боротьби з цими негативними явищами. Це суперечливий процес, який вимагає уваги та розв'язання проблем, пов'язаних із використанням штучного інтелекту для створення фейків та методами їх розпізнавання.

Розвиток технологій не обмежується лише розробкою корисних програм і алгоритмів. Він також включає в себе використання засобів для недоброчесних цілей, таких як створення неправдивих інформаційних матеріалів. Фейки, що розповсюджуються через соціальні мережі та інтернет-платформи, стають серйозною загрозою для громадської думки, політичної стабільності та інформаційної безпеки.

Зі слів розробників, ШІ може створити псевдоконтент, який стає надзвичайно реалістичним. Наприклад, можливість використання технології Deep Fake для створення відеоматеріалів з підробленими обличчями відомих осіб загрожує безпеці та довірі споживачів інформації. Не тільки фотографії, але і аудіодоріжки можуть бути підробленими, що створює іншу проблему – зміна голосу. Програми, як Adobe Voice, можуть легко змінити голос користувача, беручи за основу лише невелику кількість аудіо записів. Ця можливість може використовуватися для маніпулювання голосовими повідомленнями,

відеороликами та іншими аудіо матеріалами, вводячи споживачів в оману і надаючи фейкам більшу вірогідність.

Але що ж можна протиставити потужній машині, яка може генерувати сотні фейків лише за годину? Відповідь може бути прихована в тій самій технології, яка породила цю проблему. Інший штучний інтелект може бути використаний для боротьби з першим. Розробники вже створюють алгоритми, які аналізують текст, зображення та відео для виявлення неправдивої інформації.

Почалась війна між двома таборами: одні брешуть, створюючи фейкові матеріали, а інші спростовують їх. Ця боротьба за правдивість інформації в інтернеті може призвести до розвитку більш вдосконалених методів фактчекінгу. Навіть у цьому технологічному протистоянні, мета залишається незмінною – наблизитись до максимально об'єктивної інформації, аби споживачі могли робити обгрунтовані рішення на основі достовірних даних.

Цікавим є те, що творці технологій, які зараз використовуються як «конвеєр фейків», спочатку створювали ці їх для поліпшення інтерфейсу комп'ютерних ігор та розважального контенту, але вони стали знаходити застосування в інших сферах.

З боку розробників фейків відбувається постійне удосконалення технологій. Так, технологія Deep Fake вже дозволяє створювати велику кількість реалістичних відеоматеріалів з підробленими обличчями та голосами, що призводить до більшої складності в розпізнаванні. Важливо пам'ятати, що такі фейки можуть викликати серйозні наслідки, якщо вони використовуються для маніпуляцій та дезінформації, зокрема, у політичних чи суспільних контекстах.

Однак зусилля вчених та фахівців в технологічній сфері, націлені на створення та вдосконалення систем розпізнавання фейків та маніпуляцій вже дало позитивні результати. Програма Reconnaissance of Influence Operations (RIO) створена для виявлення неправдивих повідомлень і виявлення авторів фейкової інформації в соціальних мережах. Розробка цієї програми триває багато років, і вона здатна виявляти акаунти, що постять фейкові новини та впливають на громадську думку. Ця система використовує різні методи аналізу та статистики, які дозволяють отримати повноцінне уявлення про поширення дезінформації та її вплив на громадськість.

Сучасні фейки стають все більш складними для розпізнавання, але розробники систем протидії постійно вдосконалюють свої алгоритми, щоб впоратися з цією загрозою. Інтернет-платформи також активно долучаються до боротьби з фейками, використовуючи штучний інтелект для виявлення та видалення фейкового контенту. Однак це все

ще лише початок протиборства з цією загрозою, і потрібно надалі активно розвивати та вдосконалювати технології.

Загалом, боротьба ШІ для створення та розпізнавання фейків представляє собою складний процес, який вимагає поєднання зусиль вчених, розробників та різних інтернет-платформ для забезпечення інформаційної безпеки та довіри споживачів. Важливо пам'ятати, що ШІ може бути інструментом для обману, але водночас він також може допомогти у виявленні та боротьбі з цією проблемою.

Література

1. Rusakov S. S., Vorozheikin Y. P. Art fairs in the context of virtualization. Challenges and prospects of the interaction between culture, science and arts in the modern context : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. P. 189–209. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-206-7-10>(дата звернення: 20.10.2023).

2. White Paper on Artificial Intelligence: a European approach to excellence and trust. *European Commission*. URL: https://commission.europa.eu/publications/white-paper-artificial-intelligence-european-approach-excellence-and-trust_en (дата звернення: 19.10.2023).

3. Automatic detection of influential actors in disinformation networks / S. T. Smith та ін. *Proceedings of the National Academy of Sciences*. 2021. Т. 118, № 4. С. e2011216118. URL: <https://doi.org/10.1073/pnas.2011216118> (дата звернення: 21.10.2023).